Prima instanţă: Judecătoria Strășeni (sediul Central) Judecător : Silvia Țurcan
Dosarul nr. 2ac-10/24
2-23084022-02-2ac-10012024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

18 martie 2025
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de administratorul „Ticiref" SRL, Sirițanu Vadim împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 24 octombrie 2023, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank" SA către „Ticiref" SRL și Sirițanu Ioana cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în mărime de 168592,86 lei și a cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă:

Pretențiile acțiunii:

La data de 12 iunie 2023 Banca Comercială "Moldova-Agroindbank" SA s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva "Ticiref" SRL si Sirițanu Ioana, privind încasarea în mod solidar a datoriei.

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantului Vlad Glinjan a invocat că, în temeiul contractului de credit nr.S220393/G437 din 15.03.2022, "Ticiref" SRL a primit de la BC "Moldova- Agroindbank" SA, un card de credit cu limita de 150000 lei, cu termenul final de rambursare la 13.03.2026.Mijloace bănești au fost eliberate conform prevederilor contractului de credit.

Indică că, conform pct.6.2 al condițiilor generale din contractul sus menționat, limita la credit poate fi modificată la solicitarea debitorului sau la decizia creditorului, în mod unilateral la inițiativa sa și fără încheierea unui acord adițional.

În baza contractului de fidejusiune nr.S220393/G437-a din 15.03.2022, Sirețanu Ioana și-a asumat obligația să răspundă, solidar cu debitorul „Ticiref" SRL în fața BC"Moldova-Agroindbank" SA pentru onorarea integrală a obligațiunilor aferente contractului de credit nr.S220393/G437 din 15.03.2022

încheiat cu BC ”Moldova-Agroindbank” S.A. în cazul dacă ”Ticiref” SRL nu-și va onora obligațiile contractuale.

Părțile au convenit achitarea de către ”Ticiref” S.R.L. a dobânzii pentru utilizarea creditului stabilită inițial în mărime de 16.22 % anual. Totodată, debitorul beneficiază de o perioadă de grație, cu condiția achitării integrale în luna curentă, până în penultima zi lucrătoare, a creditului utilizat în luna precedentă.

Indică că, în temeiul contractului de credit menționat ”Ticiref” S.R.L. și-a asumat obligația de a asigura lunar, prin alimentarea contului curent, disponibilitatea mijloacelor financiare a contului curent în scopul efectuării achitării sumei lunare spre rambursare, constituită din plata lunară a creditorului și a plăților aferente.

Susține că, pârâtul „Ticiref” SRL nu-și onorează obligațiile contractuale asumate conform contractului de credit menționat, încălcând astfel prevederile contractului de credit și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor. Iar conform prevederilor contractului de credit menționat, creditorul are dreptul în mod unilateral, în orice moment, la latitudinea sa, anunțând în scris debitorul cu cel puțin 15 zile calendaristice, să ceară de la debitor restituirea anticipată, inclusiv prin acționarea în judecată, a sumei creditorului, achitarea dobânzii, dobânzii de întârziere și alte plăți pasibile de plată în cazul reținerii cu peste 119 zile calendaristice a rambursării plăților obligatorii pasibile de plată.

Menționează că, părțile au convenit că orice corespondență va fi expediată celeilalte părți la adresa indicată în contractul de credit sau la o altă adresă comunicată suplimentar. Astfel, în scopul asigurării procesului de corespondență și notificare, pârâtul a declarat și a garantat că va utiliza adresa, r-nul Strășeni, s. Dolna, str. Ștefan cel Mare, nr.25. Totodată, ”Ticiref” SRL și-a asumat obligația să informeze BC ”MAIB” SA despre schimbarea adresei de informare și să prezinte băncii informația referitor la adresa de informare nouă, iar până în prezent pârâtul nu a informat reclamantul despre schimbarea domiciliului său a adresei de informare.

Astfel, prin reclamațiile nr.3208657/a50666/1 din 13.03.2023 și nr.3208657/a50937/2 din 17.03.2023 B.C.„Maib” SA a solicitat pârâților rambursarea anticipată a creditului și a plăților aferente acestuia ajunse la scadență, însă până în prezent datoria față de B.C. ”Maib” S.A. nu a fost achitată.

Susține că, la data de 17.05.2023 datoria ”Ticiref” SRL față de B.C. ”Maib” S.A. aferentă contractului de credit nr. S220393/G437 din 15.03.2022 constituia suma totală de 168 592,86 lei inclusiv, credit - 162 431,53 lei și dobânzi - 6 161,33 lei. La situația din 17.05.2023 restanța aferentă rambursării creditului constituie 127 zile.

Solicită, încasarea în mod solidar de la ”Ticiref” SRL și Sirețanu Ioana în beneficiul BC”Maib” SA a datoriei aferente contractului de credit

nr.S220393/G437 din 15.03.2022 în sumă de 168 592, 86 lei, a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 5 057,79 lei și eventual, a cheltuielilor judiciare suportate de reclamant pe parcursul examinării cauzei.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 24 octombrie 2023, s-a admis acțiunea. S-a încasat în mod solidar, din contul pîrîtului „Ticiref" SRL, IDNO 1020600043644, cu sediul în s.Dolna, str.Ștefan cel Mare, 25, mun. Strășeni si Siritanu Ioana, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în s.*****, în beneficiul reclamantului BC „Moldova Agroindbank" SA, cu sediul în municipiul Chişinău str.Constantin Tănase 9/1, IDNO 1002600003778, datoria conform contractului de credit nr.S220393/G437 din 15.03.2022 în sumă de 168592,86 (o sută șaizeci si opt cinci sute nouăzeci si doi, 86) lei şi cheltuielile de judecată ce ţin de plata taxei de stat în mărime de 5057,79 (cinci mii cincizeci si șapte, 79) lei și cheltuielile pentru executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 6085,70 (șase mii optzeci si cinci, 70).

Pretențiile apelantului:

Nefiind de acord cu hotărîea instanței de fond, la 17 noiembrie 2023 administratorul „Ticiref" SRL - Sirițanu Vadim a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 24.10.2023 și emiterea unei noi decizii remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

În susținerea cererii de apel a indicat că instanța de fond a examinat cauza civilă neobiectiv, unilateral fără a constata corect circumstanțele adevărate a cauzei.

Consideră că instanța de fond a încălcat prevederile art.239 CPC RM cât și şi prevederile art.130 alin. 1-4 CPC RM.

Menționează apelanta că instanţa de fond nu a dat eficienţă deplină circumstanţelor cauzei şi înscrisurilor prezentate, a interpretat eronat normele de drept material şi a dat o apreciere greşită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluţionarea greşită a cauzei.

Consideră apelantul, că la examinarea prezentei pricini de către instanța de fond au fost încălcate în mod abuziv normele de drept procesual, iar instanța intenționat a omis de a se conforma prevederilor legale referitoare la modul, procedura și instanța competentă de a soluționa cererea de strămutare.

Or, la data de 26.09.2023, sub nr. 12214, prin intermediul poștei electronice SRL „Ticiref" a înregistrat în cancelaria Judecătoriei Strășeni, sediul Central o cerere de strămutare a cauzei în temeiul art. 43 alin. (2), lit. f) CPC al R. Moldova, însă aceasta a rămas fără examinare.

Susține partea apelantă că, reieșind din prevederile art. 43 alin (4) CPC , instanța de fond era obligată de a expedia cererea de strămutare spre soluționare în adresa instanței superioare, Curtea de Apel Chișinău. Or, legislația prevede în mod expres și fără careva derogări că cererea de strămutare pe motivul prevăzut de art. 43 alin. (2) lit. f) se examinează doar de către instanța superioară.

Astfel, se conchide cert că prima instanță nu era în drept să se expună asupra temeiniciei sau netemeiniciei cererii de strămutare, să o respingă, să refuze sau să ignore cererea de strămutare, dar urma a se conforma prevederilor legale cu expedierea acesteia instanței superioare spre examinare.

Menționează partea apelantă, contrar prevederilor legale expuse, în pofida existenței cererii de strămutare, în cadrul ședinței de judecată din 24.10.2023, instanța de fond a ignorat totalmente această cererea de strămutare depusă de SRL „Ticiref" și a purces direct la examinarea pricinii în fond și pronunțarea hotărîrîrii privind admiterea integrală a acțiunii.

Astfel, prin acțiunile sale, prima instanță în mod intenționat și ilegal a privat apelantul SRL „Ticiref" de dreptul de a beneficia ca o solicitare a sa legitimă să fie examinată de către o instanță competentă în condițiile cadrului legal în vigoare.

Susține partea apelantă că, articolul 6 (1) din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independent și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

La fel a făcut referire partea apelantă la, art. 13 CEDO care prevede că, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale

Subsecvent, a reiterat art. 20 din Constituția R. Moldova garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Astfel, prin prisma prevederilor CEDO, a dreptului la un proces echitabil și acces liber la justiție, considerăm că eroarea gravă comisă de prima instanță determină cert necesitatea remiterii cauzei la rejudecare.

În ședința instanței de apel reprezentantul intimatului BC "Moldova Agroindbank" SA- Ion Pogor, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărîrii instanței de fond pe care o consideră legală și întemeiată.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantului SRL „Ticiref” administrator Sirițanu Vadim, nu s-a prezentat deși a fost legal citat, fapt ce rezultă din materialele cauzei.

Termenul de declarare a cererii de apel.

În conformitate cu alin. (1) art. 362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit materialelor cauzei apelantul administratorul „Ticiref” SRL - Sirițanu Vadim a declarat apel la 17 noiembrie 2023, împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 24 octombrie 2023, astfel se constată apelul declarat în termen.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile părții prezente la proces, apreciind materialele cauzei în raport cu normele incidente, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră că apelul este întemeiat şi pasibil admiterii, iar hotărârea primei instanțe fiind pasibilă casării, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată din considerentele reținute infra.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul normelor de drept citate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art. 373 alin.(1), (2) și (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei

instanţe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) şi lit. i) Cod de procedură civilă. La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

Conform prevederilor art. 388 alin. (2) lit. b) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată cu săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, reglementează că instanţa strămută cauza la o altă instanţă dacă substituirea judecătorilor săi devine imposibilă, există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi ştirbită de circumstanţele cauzei sau de calitatea participanţilor la proces, iar lit. d) al aceluiași articol stabilește că, instanţa strămută cauza la o altă instanţă dacă din motivul recuzării (abţinerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) şi g) se efectuează de către instanţa ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Totodată, art. 43 alin. (4^1) din Codul de procedură civilă, prevede expres că, instanţa este obligată să remită instanţei competente dosarul în termen de 5 zile de la data la care încheierea de strămutare a cauzei devine irevocabilă.

Din materialele cauzei reiese că, la data de 25 septembrie 2023 administrator SRL „Ticiref” – Siriţanu Vadim, prin intermediul poştei electronice SRL „Ticiref" a înregistrat în cancelaria Judecătoriei Străşeni, sediul Central o cerere de strămutare a cauzei în temeiul art. 43 alin. (2), lit. f) CPC al R. Moldova.

Prin hotărârea Judecătoriei Străşeni (sediul Central) din 24 octombrie 2023, s-a admis acțiunea și s-a dispus încasarea în mod solidar, din contul pîrîtului „Ticiref” SRL, IDNO 1020600043644, cu sediul în s.Dolna, str.Ștefan cel Mare, 25, mun. Străşeni si Siritanu Ioana, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în s.*****, în beneficiul reclamantului BC „Moldova Agroindbank” SA, cu sediul în municipiul Chişinău str.Constantin Tănase 9/1, IDNO 1002600003778, datoria conform contractului de credit nr.S220393/G437 din 15.03.2022 în sumă de 168592,86 (o sută şaizeci si opt cinci sute nouăzeci si doi, 86) lei şi cheltuielile de judecată ce ţin de plata taxei de stat în mărime de 5057,79 (cinci mii cincizeci si

șapte, 79) lei și cheltuielile pentru executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 6085,70 (șase mii optzeci si cinci, 70).

Nefiind de acord cu hotărîea instanței de fond, la 17 noiembrie 2023 administratorul „Ticiref" SRL - Sirițanu Vadim a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 24.10.2023 și emiterea unei noi decizii remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Analizând circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată, solicitările pârâtului în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, Colegiul civil constată că instanța de fond, nu a soluționat cererea de strămutare a cauzei în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) CPC al R. Moldova.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că, instanța ierarhic inferioară incorect a purces la expunerea asupra fondului cauzei fără soluționarea cererii de strămutare a cauzei înaintată de administratorul „Ticiref" SRL - Sirițanu Vadim. Or, prima instanță nu era în drept să se expună asupra temeiniciei sau netemeiniciei cererii de strămutare, să o respingă, să refuze sau să ignore cererea de strămutare, dar urma a se conforma prevederilor legale cu expedierea acesteia instanței superioare spre examinare.

Potrivit art. 43 lit. f) din Codul de procedură civilă, reglementează că instanţa strămută cauza la o altă instanţă dacă substituirea judecătorilor săi devine imposibilă, există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi ştirbită de circumstanţele cauzei sau de calitatea participanţilor la proces.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) şi g) se efectuează de către instanţa ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Totodată, art. 43 alin. (4^1) din Codul de procedură civilă, prevede expres că, instanţa este obligată să remită instanţei competente dosarul în termen de 5 zile de la data la care încheierea de strămutare a cauzei devine irevocabilă.

În conformitate cu art. 56 alin. (1) al Codului de procedură civilă, participanţii la proces sunt în drept să formuleze cereri.

Pe cale de consecință Colegiul civil constată că normele legale incidente prescriu obligativitate instanței de a examina și implicit de a soluționa cererea privind strămutarea cauzei, pînă la examinarea fondului, iar în acest sens urma a fi expediată cererea de strămutare spre soluționare în adresa instanței superioare, Curtea de Apel Chișinău. Or, legislația prevede în mod expres și fără careva derogări că cererea de strămutare pe motivul prevăzut de art. 43, alin. (2) lit. f) se examinează doar de către instanța superioară.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele expuse supra și imposibilitatea corectării erorilor expuse supra în cadrul examinării cererii de apel, Colegiul civil

constată că cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în instanța de fond.

Reieșind din cele expuse, rejudecând cauza, instanța de fond urmează să țină cont de cele expuse mai sus, să înlăture omisiunile admise, să clarifice și să se expună asupra tuturor argumentelor invocate de către părți pentru asigurarea unei judecări corecte şi legale a pretențiilor înaintate, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 Cod de procedură civilă probele și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material și procedural care reglementează relațiile dintre părți, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Conform art. 6 § 1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială.

La caz, Colegiul învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a accentuat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite apelul declarat, de a casa integral hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 24 octombrie 2023 şi de a trimite cauza spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.d), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de administratorul „Ticiref” SRL, Sirițanu Vadim.

Se casează hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 24 octombrie 2023, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA către „Ticiref” SRL și Sirițanu Ioana cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în mărime de 168592,86 lei și a cheltuielilor de judecată.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA către „Ticiref” SRL și Sirițanu Ioana cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în mărime de 168592,86 lei și a cheltuielilor de judecată, la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Ruxanda Pulbere
judecătorul
Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi